

Національний університет біоресурсів і природокористування України

Кафедра обліку, аналізу та аудиту

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

В.о. декана факультету аграрного менеджменту

_____ Рогач С.М.
«__» _____ 2014 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**Аналіз господарської і комерційної діяльності
сільськогосподарських підприємств**

_____ (назва навчальної дисципліни)

напрямок підготовки 6.030601 – «Менеджмент»

(шифр і назва напрямку підготовки)

спеціальність _____

_____ (шифр і назва спеціальності)

спеціалізація _____

(назва спеціалізації)

факультет аграрного менеджменту

(назва факультету)

Київ – 2014 р.

Робоча програма Аналіз господарської і комерційної діяльності сільськогосподарських підприємств для студентів за напрямом підготовки 6.030601 – «Менеджмент», спеціальністю «Менеджмент організацій».

„23” квітня, 2014 р. – 20 с.

Розробник: Куць Т.В., доцент, к.е.н.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри обліку, аналізу та аудиту

Протокол від “23” травня 2014 р. № 10

Завідувач кафедри обліку, аналізу та аудиту, д.е.н., професор

_____ (Савчук В.К.)
(підпис)

“ 23 ” травня 2014 р.

Схвалено вченою радою факультету аграрного менеджменту

Протокол від “ ___ ” _____ 2014 р. № 3

“ ___ ” _____ 2014 р. Голова _____ (Рогач С.М.)
(підпис)

1. Опис навчальної дисципліни

Аналіз господарської і комерційної діяльності сільськогосподарських підприємств

(назва)

Галузь знань, напрям підготовки, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень		
Галузь знань	<u>0306 «Менеджмент і адміністрування»</u> <small>(шифр і назва)</small>	
Напрямок підготовки	<u>6.030601 – «Менеджмент»</u> <small>(шифр і назва)</small>	
Спеціальність	_____ <small>(шифр і назва)</small>	
Освітньо-кваліфікаційний рівень	<u>Бакалавр</u> <small>(бакалавр, спеціаліст, магістр)</small>	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Вибіркова	
Загальна кількість годин	108	
Кількість кредитів ECTS	3	
Кількість змістових модулів	3	
Курсовий проект (робота) <small>(якщо є в робочому навчальному плані)</small>	_____ <small>(назва)</small>	
Форма контролю	Екзамен	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання		
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Рік підготовки	четвертий	четвертий
Семестр	8	8
Лекційні заняття	28 год.	12 год.
Практичні, семінарські заняття	14 год.	12 год.
Лабораторні заняття	- год.	- год.
Самостійна робота	66 год.	84 год.
Індивідуальні завдання	- год.	- год.
Кількість тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних самостійної роботи студента	3 год. - год.	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Аналіз господарської і комерційної діяльності сільськогосподарських підприємств» засвоєння студентами теоретичних і практичних знань із питань організації та проведення аналізу господарської діяльності, набуття навичок із методики здійснення аналізу на різних рівнях господарювання з метою комплексного оцінювання результатів господарювання та прийняття науково обґрунтованих управлінських рішень.

Вивчення дисципліни «Аналіз господарської і комерційної діяльності сільськогосподарських підприємств» поглиблює та конкретизує знання, набуті студентами в процесі вивчення статистики, бухгалтерського обліку, мікро- та макроекономіки, економетрії, фінансів та інших дисциплін. Знання, здобуті студентами під час вивчення дисципліни «Аналіз господарської і комерційної діяльності сільськогосподарських підприємств», широко застосовуються в менеджменті, маркетингу, фінансовому менеджменті та ін.

Завданнями навчальної дисципліни, що мають бути вирішеними у процесі її вивчення, є:

- поглибити теоретичні знання щодо організації та проведення аналізу господарської і комерційної діяльності сільськогосподарських підприємств;
- допомога студенту опанувати сучасні методи економічного аналізу за допомогою персонального комп'ютера;
- набуття студентами практичних навичок оцінювання результатів діяльності сільськогосподарських підприємств та кількісного вимірювання взаємозв'язків між економічними показниками;
- здобути знання щодо виявлення, обґрунтування та визначення внутрішніх резервів раціонального використання матеріальних, фінансових і трудових ресурсів
- набуття студентами навичок узагальнення результатів економічного аналізу та розробки відповідних управлінських рішень.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **знати** методику аналізу:

- ресурсного потенціалу аграрних формувань і стану підготовки їх до виробництва;
- виробництва, розподілу, зберігання і переробки сільськогосподарської продукції;
- собівартості, реалізації і соціально-економічної ефективності виробництва сільськогосподарської продукції;
- ринкової можливості підприємства і конкурентоспроможності його продукції, кон'юнктури ринку, обґрунтування цін, обсягу і асортименту продукції на продаж;
- впливу факторів внутрішнього і зовнішнього середовища на результативність виробництва;

вміти:

- використовувати набуті теоретичні знання для проведення аналізу господарської діяльності в умовах ринкової економіки;

- ідентифікувати конфліктні ситуації і реагувати на них із застосуванням ринкових методів управління;
- застосовувати необхідне програмне забезпечення для оцінювання господарських ситуацій;
- виявляти резерви підвищення ефективності використання ресурсного потенціалу, збільшення виробництва сільськогосподарської продукції з найменшими витратами праці і коштів;
- прогнозувати виробничо-господарську діяльність підприємства на перспективу.

3. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1. Методика аналізу ресурсного потенціалу

Тема лекційного заняття 1. Аналіз земельних ресурсів та їх використання

Загальна характеристика умов господарювання, аналіз природних та економічних умов – місцерозташування, транспортні умови, зв'язок, бази постачання, збуту, переробки продукції підприємства.

Аналіз розміру, складу і структури земельних угідь. Розрахунок показників ефективності використання посівних площ та їх аналіз. Наявність сівозмін, їх типів та ступінь освоєння. Дотримання порядку встановленого чергування культур у полях сівозмін. Економічні наслідки несвоєчасного освоєння сівозмін або порушення встановленого чергування культур.

Вивчення потенційних можливостей земельних ресурсів. Кількісні та якісні показники використання земельних угідь. Економічне оцінювання якості ґрунтів та їх оцінювання за фізичними властивостями. Заходи щодо покращення якості земель.

Аналіз ефективності вирощування товарних і кормових культур. Вивчення ефективності використання сільськогосподарських угідь за показниками технологічної, економічної, соціальної та екологічної ефективності, розрахунок резервів їх підвищення.

Тема лекційного заняття 2. Аналіз трудових ресурсів і стану соціальної інфраструктури

Аналіз показників демографічного стану: народжуваності, смертності, загальної закономірності відтворення населення, одруження і розлучення, формування сім'ї, міграції населення тощо. Дослідження факторів, що зумовлюють демографічний стан певного населеного пункту.

Вивчення забезпеченості сільськогосподарських підприємств трудовими ресурсами через порівняння фактичної їх наявності за категоріями, професіями та плановою потребою. Якісний склад трудових ресурсів (за віком, статтю, освітою,

трудова стажем). Рух робочої сили (коефіцієнт обороту з прийому, вибуття, плинності кадрів, постійного складу персоналу).

Зайнятість трудових ресурсів села – наявність роботи, її характер, умови праці та рівень матеріального стимулювання. Сезонність сільськогосподарського виробництва та зайнятість працівників (коефіцієнт сезонності).

Інтенсивність використання трудових ресурсів. Причини понадпланових витрат робочого часу.

Аналіз продуктивності праці. Система показників продуктивності. Факторний аналіз показників продуктивності праці. Джерела резервів росту продуктивності праці.

Аналіз використання фонду заробітної плати. Абсолютні і відносні відхилення фактичного фонду заробітної плати від планового і базисного. Структура і факторний аналіз загального та прямого фонду заробітної плати. Економія (перевитрати) фонду заробітної плати. Темпи росту продуктивності та оплати праці. Ефективність використання коштів на оплату праці.

Соціальний розвиток підприємства. Підвищення кваліфікації працівників. Покращення умов праці та зміцнення здоров'я робітників. Покращення соціально-культурних та житлово-побутових умов. Соціальна захищеність членів трудового колективу.

Резерви покращення використання праці та економії фонду заробітної плати.

Тема лекційного заняття 3. Аналіз забезпеченості господарства основними засобами та ефективність їх використання

Аналіз наявності, складу і структури основних засобів. Натуральні, вартісні та якісні показники. Натуральні показники дають змогу оцінити наявність, склад, потребу, рівень забезпеченості, фізичну і функціональну придатність основних засобів до використання. Вартісні показники оцінюють динаміку і тенденції зміни загальних показників, якими характеризуються основні засоби. Якісні показники характеризують споживчі властивості окремих видів основних засобів.

Потреба і забезпеченість сільськогосподарських підприємств основними засобами. Забезпеченість тварин приміщеннями. Розмір ремонтних майстерень і пунктів технічного обслуговування. Місткість складів, сховищ, елеваторів. Розмір ємкостей для зберігання нафтопродуктів. Забезпеченість тракторами, вантажними автомобілями. Капіталозабезпеченість, капіталоозброєність, енергозабезпеченість, енергоозброєність.

Аналіз руху і відтворення основних засобів. Показники надходження, вибуття, оновлення, придатності і зносу основних засобів.

Аналіз ефективності використання основних засобів та капітальних вкладень (інвестицій). Показники технологічної (виробництво продукції на 1 м² виробничої площі, обсяг зберігання продукції на 1 м³ об'єму складів та елеваторів, обсяг виконаної роботи на 1 комбайн, трактор, автомобіль тощо), економічної (капіталовіддача, капіталомісткість, енерговіддача, енергомісткість продукції), соціальної (рівень поліпшення умов праці за рахунок ефективного

використання основних засобів) та екологічної ефективності (збереження і поліпшення навколишнього природного середовища). Факторний аналіз показників ефективності.

Ефективність капіталовкладень. Загальні і часткові показники ефективності капіталовкладень (інвестицій). Заходи щодо підвищення ефективності використання основних засобів і капіталовкладень.

Тема лекційного заняття 4. Аналіз матеріальних оборотних ресурсів

Аналіз кількісних і якісних показників матеріальних оборотних засобів. Кількісні показники – склад, потреба, рівень забезпеченості матеріальними оборотними засобами підприємства, функціональна і фізична придатність їх до використання. Якісні показники регулюються державними стандартами і є специфічними для кожного виду матеріального ресурсу.

Потреба і забезпеченість господарства матеріальними ресурсами. Визначення потреби, виходячи з їх фактичних витрат у господарстві або на базі нормативів. Визначальні, доповнювальні і взаємозамінні ресурси. Визначення забезпеченості, порівнюючи фактичну їх наявність із плановою потребою.

Аналіз використання матеріальних ресурсів і основні резерви підвищення його ефективності. Шляхи раціонального використання матеріальних ресурсів. Рівень використання матеріальних ресурсів – повна і часткова матеріаломісткість продукції та матеріаловіддача. Інтенсивність використання виробничих запасів – коефіцієнт оборотності і термін їх зберігання. Технологічна, економічна, соціальна та екологічна ефективність використання матеріальних ресурсів.

Модуль 2. Методика аналізу процесу виробництва, розподілу, зберігання і переробки сільськогосподарської продукції

Тема лекційного заняття 1. Аналіз виробництва і розподілу продукції рослинництва

Особливості аналізу виробничого потенціалу галузі рослинництва. Рівень забезпеченості галузі необхідними ресурсами. Методика комплексного оцінювання виробництва продукції рослинництва.

Аналіз динаміки і виконання плану виробництва продукції рослинництва за обсягом, асортиментом (коефіцієнт асортиментності) і якістю. Факторний аналіз обсягу виробництва. Аналіз кормовиробництва, плодоовочевої продукції та виробництва продукції з багаторічних насаджень. Характеристика показників якості певних видів продукції рослинництва.

Аналіз технологічного процесу. Обсяг, якість і строки виконання технологічних робіт та причини відхилень від запланованих параметрів.

Ефективність використання потенціалу галузі рослинництва та основні резерви її підвищення. Технологічна, економічна, соціальна та екологічна ефективність. Основні резерви збільшення виробництва рослинницької продукції і поліпшення її якості.

Виконання плану розподілу продукції рослинництва. Виконання плану створення насінневого і фуражного фондів, контрактів і замовлень щодо реалізації продукції за різними каналами (на ринку, переробним підприємством, виділено на оплату праці, громадське харчування тощо).

Оперативний аналіз у рослинництві. Оперативний контроль за строками виконання технологічних операцій, об'ємом і якістю робіт.

Тема лекційного заняття 2. Аналіз продукції тваринництва

Особливості аналізу виробничого потенціалу галузі тваринництва. Робоча, продуктивна худоба: рух, породність, вік продуктивного використання, інтенсивність оновлення, віддача тощо.

Аналіз виробництва продукції тваринництва. Виконання плану валової продукції тваринництва за обсягом, асортиментом, строками надходження загалом по господарству та за окремими видами продукції – в натуральних і вартісних показниках. Факторний аналіз обсягу виробництва. Параметри якості основних видів продукції тваринництва. Заходи, що забезпечують виробництво високоякісної продукції.

Аналіз виконання плану і резерви росту поголів'я тварин. Причини невиконання плану поголів'я тварин. Джерела поповнення стада. Резерви збільшення вихідного поголів'я – зменшення яловості корів і прохолосту свиноматок, падежу і загибелі тварин, більш інтенсивне їх використання і відгодівля.

Аналіз структури стада. Оцінювання структури стада за показниками – збільшення виробництва продукції, раціональне використання трудових і кормових ресурсів, одержання максимуму прибутку. Вивчення впливу структури стада, породного складу на вихід продукції тваринництва.

Аналіз продуктивності тварин. Динаміка і виконання плану продуктивності. Встановлення причини її зміни. Фактори, що зумовлюють збільшення продуктивності тварин.

Аналіз забезпеченості тварин кормами та ефективність їх використання. Стан кормової бази у господарстві. Забезпеченість тварин кормами у стійловий період та загалом. Норми годівлі. Поживність корму. Вплив кількості та якості заготовлених кормів на кількість поживних речовин. Ефективність використання кормів – кількість одержаної продукції на 1 ц кормових одиниць, обсяг спожитих кормів на виробництво одиниці продукції. Причини перевитрати кормів.

Ефективність виробничого потенціалу галузі. Динаміка технологічної, економічної, соціальної та екологічної ефективності. Основні резерви підвищення її рівня.

Оперативний аналіз виконання плану виробництва продукції тваринництва. Контроль за ходом виконання плану виробництва продукції, продуктивності тварин, обороту стада та використання кормів.

Тема лекційного заняття 3. Аналіз зберігання і переробки сільськогосподарської продукції

Аналіз складу промислових виробництв, їх розміру і потужностей. Обґрунтування доцільності організації на підприємстві зберігання і переробки сільськогосподарської продукції. Виконання плану переробки і зберігання продукції за обсягом, якістю і асортиментом.

Ефективність переробки (зберігання) продукції (технологічна, економічна, соціальна та екологічна) та основні резерви її підвищення.

Тема лекційного заняття 4. Аналіз роботи обслуговчих виробництв

Аналіз виконання плану виробництва продукції підсобними промислами за об'ємом, асортиментом, строками і якістю. Продуктивність праці і собівартість продукції.

Аналіз використання машинно-тракторного парку, вантажних автомобілів, живого тягла та інших виробництв. Трудомісткість і собівартість виконаних робіт.

Оптимізація складу машинно-тракторного і автомобільного парку, резерви підвищення ефективності їх роботи.

Модуль 3. Методика аналізу реалізації продукції, витрат і фінансових результатів

Тема лекційного заняття 1. Аналіз витрат виробництва і собівартості

Аналіз загальної суми витрат на виробництво продукції. Динаміка і виконання плану загальної суми витрат. Вплив об'єму виробництва, ставки змінних витрат, абсолютної суми витрат та структури продукції на суму витрат виробництва продукції.

Вивчення собівартості окремих видів продукції рослинництва і тваринництва та її факторний аналіз. Причини росту собівартості сільськогосподарської продукції.

Дослідження прямих трудових витрат, їх факторний аналіз. Причини перевитрат за господарською статтею оплата праці.

Матеріальні витрати в рослинництві і тваринництві. Факторний аналіз загальної суми матеріальних витрат і в розрізі статей витрат на одиницю продукції.

Порівняння фактичної величини статей витрат у собівартості продукції в динаміці, з плановим рівнем звітнього року та їх факторний аналіз.

Оперативний аналіз витрат виробництва. Порівняння фактичної суми витрат у рослинництві і тваринництві з плановою. Вивчення причини зміни витрат за основними статтями.

Стратегічний, внутрішньогосподарський, порівняльний та функціонально-вартісний аналіз витрат.

Тема лекційного заняття 2. Аналіз реалізації сільськогосподарської продукції і фінансових результатів

Аналіз використання і реалізації сільськогосподарської продукції. Динаміка і виконання плану надходження та розподілу продукції. Факторний аналіз обсягу реалізації та рівня товарності. Резерви збільшення об'єму реалізації продукції.

Формування доходів, витрат і прибутків підприємства. Дослідження доходів від реалізації продукції, інших операцій та надзвичайних подій. Визначення прибутку на одиницю продукції, від реалізації всієї продукції, операційної та звичайної діяльності і надзвичайних подій. Аналіз оподаткованого та чистого прибутку.

Аналіз цінних паперів – акцій, облігацій, сертифікатів, векселів.

Резерви збільшення прибутку за рахунок: зростання обсягу випуску продукції (робіт, послуг), зниження витрат виробництва і реалізації продукції, економії і раціонального використання коштів на оплату праці; запровадження досягнень науково-технічного прогресу.

Аналіз розподілу чистого прибутку. Напрями розподілу чистого прибутку (виплата дивідендів; створення фондів накопичення, споживання і резервного; поповнення власного оборотного капіталу тощо). Рівень виконання плану використання прибутку за напрямками та їх динаміка. Причини відхилень з кожного напрямку використання чистого прибутку.

Аналіз рентабельності продукції. Оцінювання виконання визначених параметрів (плану, прогнозу тощо). Вивчення динаміки показників рентабельності та визначення факторів зміни їх рівнів. Пошук резервів зростання рентабельності та розроблення заходів для використання виявлених резервів.

Тема лекційного заняття 3. Оцінювання ринків і комерційних можливостей господарства

Аналіз ринків збуту. Оцінювання місткості ринку та окремих його сегментів. Визначення факторів, що впливають на зміну ринків збуту. Вивчення показників збуту різних категорій виробів. Розроблення пропозицій щодо формування ринків збуту.

Цінова політика господарства. Аналіз впливу типів ринку на цінову політику та цілі ціноутворення. Вивчення впливу факторів, що зумовлюють цінову політику господарства. Дослідження умов та методів формування початкової ціни на товар. Опрацювання методів ціноутворення та варіантів зміни цін конкурентами.

Аналіз системи розповсюдження товарів. Оцінювання динаміки, структури розповсюдження товарів та каналів збуту. Оцінювання меж охоплення ринку та його невикористані резерви. Розроблення пропозицій щодо поліпшення мережі розповсюдження товарів та каналів збуту.

Аналіз конкурентоспроможності продукції. Оцінка конкурентоспроможності продукції. Вивчення факторів, що впливають на її рівень. Розроблення заходів для забезпечення необхідного рівня конкурентоспроможності продукції.

Тема лекційного заняття 4. Особливості аналізу зовнішньоекономічної діяльності

Позитивні та негативні сторони зовнішньоекономічної діяльності.

Позитивні сторони – значне розширення ринків збуту власної готової продукції та ринків сировинних ресурсів; можливе розширення чи диверсифікація виробництва через створення спільних підприємств або іноземних філій; накопичення інвалютних грошових коштів і в такий спосіб страхування фінансових ресурсів підприємства від знецінення внаслідок інфляції національної валюти; значна прибутковість зовнішньоекономічних операцій порівняно з операціями на внутрішньому ринку країни.

Негативні сторони – конкуренція з іноземними підприємствами; міждержавне регулювання зовнішньоекономічної діяльності; значна небезпека втрати партій готової продукції або товарів унаслідок природних та транспортних катастроф у зв'язку із збільшенням відстані транспортних перевезень; невиконання іноземним партнером своїх зобов'язань у зв'язку з політичними змінами в його країні.

Аналіз впливу акціонерів-нерезидентів на діяльність підприємства. Акціонерне товариство як найбільш вдала форма організації капіталу. Прості і привілейовані акції. Питома вага акцій акціонерів-нерезидентів у загальній кількості випущених акцій. Прогнозний аналіз зміни структури акціонерів.

Аналіз виконання експортних виробничих контрактів та торговельних угод. Виконання експортних контрактів за вартістю, фізичним обсягами експортованої продукції та термінами поставок. Розрахунок впливу факторів, що позначаються на вартісних та кількісних показниках виконання експортних контрактів. Причини невиконання експортних контрактів за будь-якими параметрами.

Аналіз залежності виробництва від іноземних постачальників. Причини застосування імпортової сировини, матеріалів і комплектуючих у власному виробництві. Наявність альтернативних постачальників. Показники якості імпортованої сировини та матеріалів – сума рекламаций, виставлених українським підприємством і задоволених іноземним постачальником.

Аналіз руху інвалютних грошових коштів. Обмеження пов'язані з рухом інвалютних коштів. Способи вирішення проблеми мультивалютності надходжень і витрат. Коефіцієнт покриття поточних інвалютних зобов'язань підприємства.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		о	л	сем	п	лаб		с.р.	о	л	п	лаб
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Методика аналізу ресурсного потенціалу												
Тема 1. Аналіз земельних ресурсів та їх використання	7	1	2	-	-	4	9	1	1			7
Тема 2. Аналіз трудових ресурсів і стану соціальної інфраструктури	7	1	2	-	-	4	9	1	1			7
Тема 3. Аналіз забезпеченості господарства основними засобами та ефективність їх використання	7	1	2	-	-	4	9	1	1			7
Тема 4. Аналіз матеріальних оборотних ресурсів	7	1	2	-	-	4	9	1	1			7
Разом за змістовим модулем 1	28	4	8	-	-	16	36	4	4			28
Змістовий модуль 2. Методика аналізу процесу виробництва, розподілу, зберігання і переробки сільськогосподарської продукції												
Тема 1. Аналіз виробництва і розподілу продукції рослинництва	8	1	2	-	-	5	9	1	1			7
Тема 2. Аналіз продукції тваринництва	8	1	2	-	-	5	9	1	1			7
Тема 3. Аналіз зберігання і переробки сільськогосподарської продукції	8	1	2	-	-	5	9	1	1			7
Тема 4. Аналіз роботи обслуговчих виробництв	8	1	2	-	-	5	9	1	1			7
Разом за змістовим модулем 2	32	4	8	-	-	20	36	4	4			28
Змістовий модуль 3. Методика аналізу реалізації продукції, витрат і фінансових результатів												
Тема 1. Аналіз витрат виробництва і собівартості	14	2	4	-	-	8	9	1	1			7
Тема 2. Аналіз реалізації сільськогосподарської продукції і фінансових результатів	14	2	4	-	-	8	9	1	1			7
Тема 3. Оцінювання ринків і комерційних можливостей господарства	10	1	2	-	-	7	9	1	1			7
Тема 4. Особливості аналізу зовнішньоекономічної діяльності	10	1	2	-	-	7	9	1	1			7
Разом за змістовим модулем 3	48	6	12	-	-	30	36	4	4			28
Усього годин	108	14	28			66	108	12	12			84

Теми рефератів з дисципліни «Аналіз господарської і комерційної діяльності»

1. Предмет аналізу господарської і комерційної діяльності та його об'єкти.
2. Метод і система способів аналізу господарської і комерційної діяльності.
3. Види і форми аналізу господарської і комерційної діяльності.
4. Інформаційне забезпечення і організація аналітичної роботи.
5. Оцінка ринків і комерційних можливостей підприємства.
6. Оцінка факторів навколишнього середовища. Аналіз природних факторів та заходи зниження ризику, пов'язаного з ними.
7. Особливості аналізу складу, розміру і структури земельних угілів та їх якісних параметрів.
8. Способи відновлення і підвищення родючості ґрунту.
9. Вплив ерозійних факторів на родючість землі.
10. Аналіз демографічного стану села і чинників, які його формують.
11. Значення аналізу екологічної безпеки для життєдіяльності людини при здійсненні нею господарської і комерційної діяльності.
12. Продуктивність праці та її стимулювання.
13. Особливості аналізу використання основних засобів у сільському господарстві.
14. Сучасний стан матеріально-технічного забезпечення АПК України.
15. Ефективність основних засобів і капітальних вкладень та резерви її підвищення.
16. Аналіз кількісних і якісних параметрів матеріальних оборотних ресурсів та їх формування.
17. Аналіз використання матеріальних ресурсів і основні резерви підвищення його ефективності.
18. Особливості методики аналізу фінансового стану підприємства.
19. Ймовірність банкрутства та шляхи зміцнення фінансового стану підприємства.
20. Аналіз виробництва продукції за обсягом, асортиментом і якістю.
 - А) рослинництва;
 - Б) тваринництва.
21. Ефективність використання потенціалу галузі та основні її резерви.
 - А) рослинництва;
 - Б) тваринництва.
22. Аналіз використання машинно-тракторного і автомобільного парку.
23. Особливості аналізу собівартості виробництва окремих видів продукції (на вибір) та факторів, що зумовлюють її рівень.

24. Особливості аналізу собівартості виробництва окремих видів продукції (на вибір) та факторів, що зумовлюють її рівень.
25. Основні резерви зниження собівартості аграрної продукції.
26. Аналіз реалізації продукції за ринками, обсягом, строками і якістю.
27. Значення і особливості становлення маркетингових досліджень в Україні.
28. Аналіз складу загальних доходів і прибутку підприємства.
29. Аналіз рентабельності витрат.
30. Аналіз розподілу прибутку.

Методичне забезпечення

1. Господарський кодекс України. Верховна Рада України; Кодекс України, Закон, Кодекс від 16.01.2003 № 436-IV. <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/main>
2. Земельний кодекс. Верховна Рада України; Кодекс України, Кодекс, Закон від 25.10.2001 № 2768-III. <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/main>
3. Конституція України. Верховна Рада України; Конституція, Закон від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/main>
4. Податковий кодекс. Верховна Рада України; Кодекс України, Закон, Кодекс від 02.12.2010 № 2755-VI. <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/main>
5. Наказ Державної служби статистики "Про затвердження форм державних статистичних спостережень у галузі сільського та рибного господарства" від 17.07.2012 р. №301
6. Наказ Державної служби статистики "Про затвердження Положення про Реєстр статистичних одиниць у сільському господарстві, мисливстві, лісовому і рибному господарстві – Реєстр АГРО" 02.07.2011 №278
7. Комплекс навчально-методичного забезпечення дисципліни.

Рекомендована література

Базова

1. Аналіз фінансового стану виробничої та комерційної діяльності підприємства [Текст] : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закладів / В.П. Шило, Н.І. Верхоглядова, С.Б. Ільїна та ін. - К. : Кондор, 2007. – 240 с.
2. Економічний аналіз: навч. посібник /М.А. Болюх, В.З.Бурчевський, М.І.Горбатюк та ін.; За ред..М.Г.Чумаченка. – Вид.2-ге, перероб. і доп. – К.:КНЕУ, 2003. – 556 с.
3. Економічний аналіз і діагностика стану сучасного підприємства [Текст] : навчальний посібник для студ. вузів / Т.Д. Костенко, Є.О. Підгора, В.С. Рижиков та ін. - К. : Центр навчальної літератури, 2005. – 400 с.
4. Ковальчук М.І. Економічний аналіз діяльності підприємств АПК: підручник. – К.:КНЕУ, 2005. – 390 с.
5. Методичні вказівки до вивчення дисципліни «Аналіз господарської і комерційної діяльності сільськогосподарських підприємств» для підготовки фахівців напряму «Менеджмент» ОКР «Бакалавр»/ Савчук В.К., Куць Т.В., Богданюк О.В. – К.: Компрінт, 2013. – 70 с.

6. Савчук В.К. Аналіз господарської діяльності сільськогосподарських підприємств: навч. посібник – К.: Урожай, 1995. – 328 с.

Допоміжна

7. Аналіз і прогноз кон'юнктури світових ринків продукції рослинництва / За ред. О.М. Шпичака. – К.: ННЦ ІАЕ, 2012. – 513 с.

8. Аналіз і прогноз кон'юнктури світових ринків продукції тваринництва / За ред. О.М. Шпичака. – К.: ННЦ ІАЕ, 2012. – 250 с.

9. Головка В.І. Фінансово-економічна діяльність підприємства: контроль, аналіз та безпека [Текст] : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закладів / В.І. Головка, А.В. Мінченко, В.М. Шарманська. - К. : Центр навчальної літератури, 2006. - 448 с.

10. Комаринський Я., Яремчук І. Фінансово-інвестиційний аналіз. Навч. пос. – К.: «Українська енциклопедія» ім.М.П.Бажана, Агентство «Книга Пам'яті України», 1996. – 295 с.

11. Корінько М.Д. Контроль та аналіз діяльності суб'єктів господарювання в умовах її диверсифікації: теорія, методологія, організація [Текст] : монографія / М. Д. Корінько. - К. : ДП "Інформ.-аналіт. агенство", 2007. - 396 с.

12. Коробов М.Я. Фінансово-економічний аналіз діяльності підприємств [Текст] : навч. посібник / М.Я. Коробов. - 2-ге вид., стер. - К. : Знання, 2001. - 378 с. - (Сер. "Вища освіта ХХІ століття").

13. Куць Т.В. Аналіз тенденцій розвитку ринку соняшнику та продуктів його переробки в Україні / Т.В. Куць // Науковий вісник НУБіП України / Серія "Економіка, аграрний менеджмент та бізнес" [редкол.: Д. О. Мельничук (відп. ред.) та ін.]. – К., 2012. – Вип. 177. – Ч. 1.; С.277–283.

14. Мец В.О. Економічний аналіз фінансових результатів та фінансового стану підприємства: Навч. пос. – К.: Вища школа, 2003. – 280 с.

15. Прокопенко І.Ф., Ганін В.І. Методика і методологія економічного аналізу [Текст] : навчальний посібник / І.Ф. Прокопенко, В.І. Ганін - К. : Центр навчальної літератури, 2008. - 430 с.

16. Савицкая Г.В. Анализ хозяйственной деятельности предприятия: Учеб. Пособие 6-е изд. – Мн.: Нове знання, 2001. – 704 с.

17. Фінансово-економічний аналіз. Підручник./За ред. П.Ю. Буряка, М.В.Римара. – К.:ВД «Професіонал», 2004. – 528 с.

18. Царенко О.М. Економічний аналіз діяльності підприємств агропромислового комплексу: Навч. Посібник – К.: Вища шк., 1998. – 256 с.

19. Череп А.В. Економічний аналіз [Текст] : навчальний посібник для студ. вузів / А.В. Череп. - К. : Кондор, 2007. - 160 с.

20. Формування витрат виробництва сільськогосподарської продукції та їх моніторинг в передових країнах світу/За ред. О.М.Шпичака. - К.:ННЦ ІАЕ, 2012. - 204 с.

Інформаційні ресурси

1. Верховна Рада України <http://zakon.rada.gov.ua/>
2. Міністерство фінансів України <http://www.minfin.gov.ua>
3. Кабінет Міністрів України <http://www.kmu.gov.ua/control/>
4. Газета «Все про бухгалтерський облік» <http://www.vobu.com.ua>
5. Газета «Урядовий кур'єр» <http://www.ukurier.gov.ua/>
6. Журнал «Вісник податкової служби України»
<http://www.visnuk.com.ua>
7. Міністерство фінансів України <http://www.minfin.gov.ua>
8. Нормативні акти України - законодавство для практиків
<http://www.nau.kiev.ua>
9. Офіційний вісник України <http://www.gdo.kiev.ua>

